

Sygn. akt V U 564/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2015 r. w Kaliszu

odwołania K. J., zamężna S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 10 stycznia 2014 r. Nr (...)

w sprawie K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o zwrot nienależnie opłaconych składek

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 10 stycznia 2014 r. znak (...) w ten sposób, że ustala, iż odwołująca K. S. ma prawo do zwrotu kwoty 911,05 zł. tytułem zwrotu nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił K. J. zwrotu nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne albowiem nie została stwierdzona nadpłata składek.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła K. J. wskazując na treść wniosku załatwionego zaskarżoną decyzją zawierającego żądanie zwrotu kwoty 911,05 zł przekazanej przez bank prowadzący rachunek oszczędnościowy odwołującej. Na ten rachunek wpłynęło wynagrodzenie za pracę w kwocie minimalnego wynagrodzenia pracowniczego oraz alimenty przysługujące córce odwołującej. Wskazując na powyższe, odwołująca wniosła o zwrot bezpodstawnie pobranej kwoty – wolnej od zajęcia.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu – Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Apelację od tego wyroku złożyła odwołująca. Sąd Apelacyjny w Łodzi – Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 17 marca 2015 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu i przekazał temu sądowi sprawę do ponownego rozstrzygnięcia.

Ponownie rozpoznając sprawę, Sąd Okręgowy w Kaliszu – Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, co następuje:

Odwołująca K. J. przez kilka lat prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą. Z tytułu tej działalności istnieje zadłużenie w związku z nierealizowanym przez odwołującą obowiązkiem uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne. Zadłużenie z tego tytułu wynosi 18 613,90 zł.

/bezsporne/

Z inicjatywy organu rentowego prowadzona była egzekucja wskazanej wyżej zaległości z rachunku bankowego, którego posiadaczką jest odwołująca. Na rachunek ten wpływa co miesiąc kwota miesięcznego wynagrodzenia z firmy (...). Odwołująca u tego pracodawcy uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 800 zł brutto z czego na konto wpływa kwota netto w wysokości 590,69 zł miesięcznie. Poza tą kwotą, na wskazane wyżej konto wpływa co miesiąc kwota 425 zł na poczet alimentów przysługujących córce odwołującej. Odwołująca pozostaje w stosunku pracy z firmą (...) z wynagrodzeniem w kwocie brutto 800 zł miesięcznie (637,47 zł netto). Kwoty z tytułu tego wynagrodzenia nie wpływają na zajęte konto.

/okoliczność przyznana przez organ rentowy – postanowienie z dnia 15.01.2014 r./

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż na dzień wykonania zajęcia (12.11.2013 r.) na rachunek bankowy, którego posiadaczką jest odwołująca wpływała kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz należności alimentacyjne na rzecz córki odwołującej. Okoliczności te wprost przyznaje organ rentowy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 15 stycznia 2014 r.

W myśl przepisu art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji z zakresie określonym w przepisach kodeksu pracy (k.p.). Według przepisu art. 87¹ § 1 pkt 1 k.p., wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, przysługującego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych - przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne. Minimalne wynagrodzenie za pracę zostało ustalone na 2013 rok w wysokości 1600 zł. Wynika to z obowiązującego od 1 stycznia 2013 r. rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2012 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. (Dz.U. z 2012, poz. 1026).

Z ochrony przed egzekucją korzystają także na mocy art. 10 ust. 4 cytowanej wyżej ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. świadczenia alimentacyjne.

Z uzasadnienia postanowienia ZUS z dnia 15 stycznia 2014 r. wynika, iż na konto objęte zajęciem egzekucyjnym wpływały należności z tytułu wynagrodzenia za pracę za miesiące wrzesień – listopad 2013 r. w kwocie netto po 590,69 zł za każdy miesiąc i alimenty dla córki odwołującej na kwotę 425 zł. i środki te znajdowały się na koncie w listopadzie 2013 r.

Zatem przeprowadzona w listopadzie 2013 r. czynność egzekucyjna w postaci przekazania przez bank kwoty 911,05 zł i następnie zaliczenia jej przez organ rentowy na poczet zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne odnosiła się więc do kwot wyjętych spod egzekucji.

Kwestię zwrotu składek nienależnie opłaconych reguluje przepis art. 24 ust.6a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. W myśl przywołanego uregulowania, nienależnie opłacone składki podlegają zaliczeniu przez Zakład z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku - na poczet przyszłych składek, chyba że płatnik składek złoży wniosek o zwrot składek. Cytowana ustawa nie zawiera definicji legalnej pojęcia „nienależnie opłacona składka”. Niewątpliwie jest nią kwota nadpłaconych świadczeń, świadczeń regulowanych bez tytułu ubezpieczenia czy też uregulowanie składek, które uległy przedawnieniu. Żaden z tych przypadków w niniejszej sprawie nie ma miejsca.

W ocenie sądu, zakres analizowanego w tym miejscu pojęcia odnosi się także do tych przypadków gdy regulowanie należności odbywa się z przekroczeniem reguł wyznaczonych przepisami postępowania egzekucyjnego. Pobranie zatem składki wbrew zasadom tego postępowania, nosić będzie również znamiona składki nienależnie opłaconej. Pobranie przez organ egzekucyjny środków pieniężnych podlegających zwolnieniu spod egzekucji i zaliczenie ich na poczet zaległych składek oznaczać będzie przypadek nienależnie przeprowadzonej operacji tak samo jak prowadzenie egzekucji składek w warunkach obowiązywania układu ratalnego. W takich warunkach nie ma znaczenia istnienie długu na poczet, którego wyegzekwowana należność zostaje zarachowana.

Mając na uwadze przeprowadzoną wyżej ocenę prawną, uznać należało za konieczne dokonanie zmiany zaskarżonej decyzji jak w sentencji wyroku.